

ผลของสารสกัดหยาบแยกส่วนจากเปลือกมังคุดต่อการทำลาย
เซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวและยับยั้งการแสดงออกของยีนและ
โปรตีนวิล์มทูเมอร์วัน (*WT1*) ในเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาว[@]

สุวรรณา เสมศรี¹
ชฎารัตน์ อัมพะเสวต²
ศิริพร โอโกโนกิ²
มงคล ศรีคำชุม¹
ทรงยศ อนุชปรีดา¹

Effect of Mangosteen peel fraction extracts on *WT1* gene and *WT1* protein expression in leukemic cell lines

Semsri S¹, Ampasavate C², Okonogi S², Srikamchum M¹, Anuchapreeda S¹.

¹Department of Medical Technology, Faculty of Associated Medical Sciences,

²Department of Pharmaceutical Science, Faculty of Pharmacy,

Chiang Mai University, Chiang Mai, 50200, Thailand

Songkla Med J 2009;27(5):389-403

[@]งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณแผ่นดินประจำปี 2549-2551 และสำนักงานคณะกรรมการสภากิจแห่งชาติ (วช)

¹ภาควิชาเทคนิคการแพทย์ คณะเทคนิคการแพทย์ ²ภาควิชาวิทยาศาสตร์เภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200

รับต้นฉบับวันที่ 20 เมษายน 2552 รับลงตีพิมพ์วันที่ 4 กันยายน 2552

Abstract:

This study aimed to investigate the effects of mangosteen peel fractional extracts on the cytotoxicity, Wilms' tumor 1 (WT1) mRNA and WT1 protein levels of four leukemic cell lines (K562, U937, Molt4, and HL60) using MTT assay, reverse transcriptase polymerase chain reaction (RT-PCR) and quantitative RT-PCR (real time RT-PCR) techniques, and Western blot analysis in those four leukemic cell lines. The results showed that ethyl acetate fraction of mangosteen peel extract gave the best cytotoxicity to leukemic cells and also decreased rate of cell proliferation in K562 cells. However, the ethanolic fraction extract showed the best result in Molt4 and U937 cells, and the butanol fraction extract showed the best result in HL60 cells when compared to vehicle control. The WT1 gene expression inhibit in all mangosteen active fractions at non-toxic dose (Inhibitory concentration at 20% growth; IC₂₀) in four cell lines and showed that all the active fractions decreased WT1 mRNA levels in a dose and time dependent manner.

Key words: leukemia, Mangosteen peel fraction extract, Wilms' tumor 1 gene, Wilms' tumor 1 protein

บทคัดย่อ:

การศึกษาสารสกัดหยาบแยกส่วนจากเปลือกมังคุด ต่อการทำลายเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวและยับยั้งการแสดงออกของยีนและโปรตีนวิลมทูเมอร์วันในเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาว 4 ชนิด (K562, Molt4, U937 และ HL60) โดยวิธี 3-(4,5 dimethylthiazol-2-yl)-2,5 diphenyltetrazolium bromide (MTT), reverse transcriptase polymerase chain reaction (RT-PCR) และ quantitative RT-PCR (Real time RT-PCR) และ Western blot ตามลำดับ ผลการศึกษาพบว่าสารสกัดหยาบแยกส่วนจากเปลือกมังคุดที่สกัดจากเอทิลอะซิเตตสามารถทำลายเซลล์มะเร็ง และลดอัตราการแบ่งตัวของเซลล์ K562 ได้ดีที่สุด ส่วนสารสกัดที่ได้จากเอทานอล พบว่าให้ผลต่อเซลล์ Molt4 และ U937 ได้ดีที่สุด และสารสกัดจากบิวทานอล ให้ผลต่อเซลล์ HL60 ได้ดีที่สุด นอกจากนี้ยังได้ศึกษาฤทธิ์ของสารสกัดที่ความเข้มข้นที่ไม่เป็นพิษต่อเซลล์กับการแสดงออกของยีนและโปรตีนวิลมทูเมอร์วัน ผลการศึกษาพบว่าสารสกัดที่สกัดได้จากตัวหาละลายที่ให้ผลที่ดีจากการลดอัตราการแบ่งตัวของเซลล์ สามารถลดการแสดงออกของยีนและโปรตีนวิลมทูเมอร์วันในเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดนั้นได้ และยังมีฤทธิ์เพิ่มขึ้นตามความเข้มข้นที่เพิ่มขึ้นด้วย

คำสำคัญ: เปลือกมังคุดสกัดแยกส่วน, โปรตีนวิลมทูเมอร์วัน, มะเร็งเม็ดเลือดขาว, ยีนวิลมทูเมอร์วัน

บทนำ

การแสดงออกของยีนวิลมทูเมอร์วัน¹ (Wilms' tumor 1 gene หรือ WT1 gene) ที่เพิ่มสูงขึ้นในเซลล์เม็ดเลือดตัวอ่อนของผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดขาวแทบทุกชนิด ยีนวิลมทูเมอร์วัน เป็นยีนที่กำหนดการสร้างโปรตีนวิลมทูเมอร์-

วัน ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเจริญเติบโต และพัฒนาการของเซลล์ชนิดต่าง ๆ²⁻³ โดยมีปริมาณการแสดงออกเพิ่มขึ้นในผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดขาว⁴ จากการศึกษาพบว่า การแสดงออกของยีนวิลมทูเมอร์วันเป็นตัวบ่งชี้ทางชีวภาพในการตรวจสอบการดำเนินของโรคได้

ได้พยายามนำสารสกัดจากธรรมชาติมาใช้ในการรักษาโรคมะเร็งเพื่อลดผลข้างเคียง ซึ่งหนึ่งในสารสกัดธรรมชาติที่น่าสนใจคือ มังคุด มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า *Garcinia mangostana* Linn. ในส่วนของเปลือกถูกนำมาใช้เป็นยาสมุนไพรพื้นบ้านหรือยาแผนโบราณในการรักษาอาการปวดท้อง โรคกระเพาะเรื้อรัง และโกโนเรีย เป็นต้น⁵⁻⁷ นอกจากนี้ยังพบว่าสามารถใช้ในการต่อต้านการอักเสบได้⁸ และจากการศึกษาของ Williams และคณะ⁹ พบว่าเปลือกของมังคุดมีคุณสมบัติเป็นแอนติออกซิแดนทที่มีสารประกอบต่างๆ หลายชนิดได้แก่ แทนนิน (tannins) สารในกลุ่มแซนโทน (xanthones) เช่น การ์ซินอน (garcinone) การ์ทานิน (gartanin) แมงโกสทิน (mangostin) เป็นต้น นอกจากนี้ก็มีสารในกลุ่มอื่นอีกหลายชนิด การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาฤทธิ์ของสารสกัดหยาบแยกส่วนจากเปลือกมังคุดต่อการทำลายเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาว 4 ชนิด คือ human erythroid leukemia (K562), human promyeloid leukemia (HL60), human monocytic leukemia (U937) และ human lymphoblastic leukemia (Molt4) และยับยั้งการแสดงออกของยีนและโปรตีนนิวคลีอเมอริวในเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาว 4 ชนิด โดยวิธี RT-PCR, quantitative RT-PCR (real time RT-PCR) และ Western blot

วัสดุและวิธีการ

การเพาะเลี้ยงเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิด K562, Molt4, U937 และ HL60

เซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิด K562 ได้รับความอนุเคราะห์จาก ดร. ฉายสุรีย์ ศุภวิไล Molt4, U937 และ HL60 ได้รับความอนุเคราะห์จาก ศาสตราจารย์ ดร. วิชระกสิณฤกษ์ เซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวทั้ง 4 ชนิด เพาะเลี้ยง

ในอาหารเลี้ยงเซลล์ complete RPMI1640 (GIBCO BRL, UK)

สารสกัดแยกส่วนจากเปลือกมังคุดที่ใช้ในการทดสอบ

นำเปลือกมังคุดมาอบแห้ง โดยใช้อุณหภูมิ 50 °C นาน 3 วัน ทำการแบ่งเปลือกมังคุดอบแห้งมา 400 กรัม สกัดด้วยร้อยละ 95 เอทานอล เป็นเวลา 24 ชั่วโมง 3 ครั้ง จากนั้นนำมากรองเพื่อแยกเอากากออก แล้วนำสารละลายที่ได้มาทำให้เข้มข้นขึ้น โดยการระเหยด้วยเครื่อง evaporator จะได้ส่วนที่เป็นสารสกัดหยาบเป็นส่วนที่ 1 ออกมา หลังจากนั้นทำการสกัดแบบแยกส่วน โดยการเพิ่มขั้วของสารสกัด โดยแบ่งเปลือกมังคุดแห้งมาปริมาณ 600 กรัม สกัดด้วยเฮกเซน (hexane) ซึ่งจะได้สารสกัดที่ไม่มีขั้ว (relative polarity เท่ากับ 0.009) เป็นเวลา 24 ชั่วโมง 3 ครั้ง จากนั้นนำมากรองเพื่อแยกเอากากออกแล้วนำสารละลายที่ได้มาทำการระเหยด้วยเครื่อง evaporator โดยให้เหลือส่วนที่เป็นสารสกัดหยาบ หลังจากนั้นส่วนที่เป็นกากให้ทำการอบแห้งแล้วนำมาสกัดต่อด้วยสารละลายเอทิลอะซิเตต (relative polarity เท่ากับ 0.228) เป็นส่วนที่ 3, บิวทานอล (relative polarity เท่ากับ 0.602) เป็นส่วน 4 และเมทานอล (relative polarity เท่ากับ 0.762) เป็นส่วนที่ 5 ตามลำดับ โดยใช้ระยะเวลา 24 ชั่วโมง 3 ครั้ง

การศึกษาความเป็นพิษของสารสกัดหยาบแยกส่วนจากเปลือกมังคุดต่อเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาว

ศึกษาความเป็นพิษของสารสกัดแยกส่วนเปลือกมังคุดและสารสกัดแมงโกสทินบริสุทธิ์ ชนิด แอลฟา (α) และเบตา (β) แมงโกสทินรวมกัน (Indofine Chemical, New Jersey, USA) ต่อเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวโดยวิธี MTT ใช้เซลล์เริ่มต้นเท่ากับ 1×10^5 เซลล์/มล. ตามวิธีการของ Anuchapreda และคณะ¹⁰

การเพาะเลี้ยงเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาว ร่วมกับสารสกัดหนอยแยกส่วนจากเปลือกมังคุด เพื่อศึกษาการยับยั้งการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วันและโปรตีนวิล์มทูเมอร์วัน

การทดลองใช้ปริมาณเซลล์เริ่มต้น 2.0×10^5 เซลล์/มล. สำหรับเซลล์ K562, Molt 4, HL60 และ 3.0×10^5 เซลล์/มล. สำหรับเซลล์ U937 โดยกลุ่มทดสอบจะเติมสารสกัดหนอยแยกส่วนจากเปลือกมังคุดโดยใช้ความเข้มข้นที่ไม่เป็นพิษต่อเซลล์ (Inhibitory concentration at 20%; IC_{20}) ในขณะที่กลุ่มควบคุมจะเติมเฉพาะ Dimethyl sulfoxide (DMSO) (Sigma-Aldrich) ทำการเพาะเลี้ยงเซลล์เป็นเวลา 48 ชั่วโมง ในตู้บ่มคาร์บอนไดออกไซด์ จากนั้นจึงทำการเก็บเกี่ยวเซลล์เพื่อทำการทดสอบหาระดับการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วัน ต่อไป

การศึกษาาระดับการแสดงออกของวิล์มทูเมอร์วันเอ็มอาร์เอ็นเอ (WT1 mRNA) ในเซลล์มะเร็งชนิดต่างๆ

- วิธี RT-PCR

ศึกษาการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วัน โดยการวัดระดับของ WT1 mRNA ทำการทดลองตามวิธีการของสิงห์คำ ธิมา และคณะ¹¹

- วิธี Real time RT-PCR

นำอาร์เอ็นเอที่สกัดจากชุดน้ำยาสำเร็จรูป High Pure Isolation RNA Kit (Roche, Germany) มาเปลี่ยนให้เป็น complementary deoxynucleic acid (cDNA) โดยใช้ชุดน้ำยาสำเร็จรูป Reverse transcription reagent Kit (Qiagen, USA) ใช้ primers และ probes ดังนี้ WT1 primers และ probe ประกอบด้วย WT1 forward primer: 5'-GATAACCACACAACGCCCATC-3', WT1 reverse primer: 5'-CACACGTCGCACATCCTGAAT-3' และ WT1 probe: 5'FAM-ACACCGTGCCTGTGTATTCTGTATTGG-TAMRA3' ส่วน β -actin primers และ probe ประกอบด้วย β -actin forward primer: 5'-CCCAGCACAAATGAAGATCAAGATCAT-3', β -actin reverse primer: 5'-

ATCTGCT GGAAGGTGGACAGCGA-3' และ β -actin probe: 5'FAM-TGAGCGCAAGTACTCCGTGTGGATCGGCG-TAMRA3' ทำปฏิกิริยาโดยใช้น้ำยา Quantitect™ probe PCR (Qiagen, USA) ใช้เครื่อง Chromo4 Real-Time PCR และวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม Optical monitor 3 ทำการปรับเปรียบค่ากับยีน β -actin และคำนวณค่าการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วันจากค่า 2^{-CT} (Normalized fold difference)

การศึกษาระดับการแสดงออกของโปรตีนวิล์มทูเมอร์วันในเซลล์มะเร็งชนิดต่างๆ ด้วยวิธี Western blot

นำเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดต่างๆ ที่ผ่านการทดสอบมาทำการสกัดโปรตีนจากนิวเคลียส และศึกษาโปรตีนด้วยวิธี Western blot ตามวิธีการของ สิงห์คำ ธิมา และคณะ¹¹ โดยใช้แอนติบอดีชนิด rabbit polyclonal anti-WT1 clone C-19 (Santa Cruz, CA, USA)

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ความแตกต่างทางสถิติโดยใช้ One-way ANOVA

ผลการศึกษา

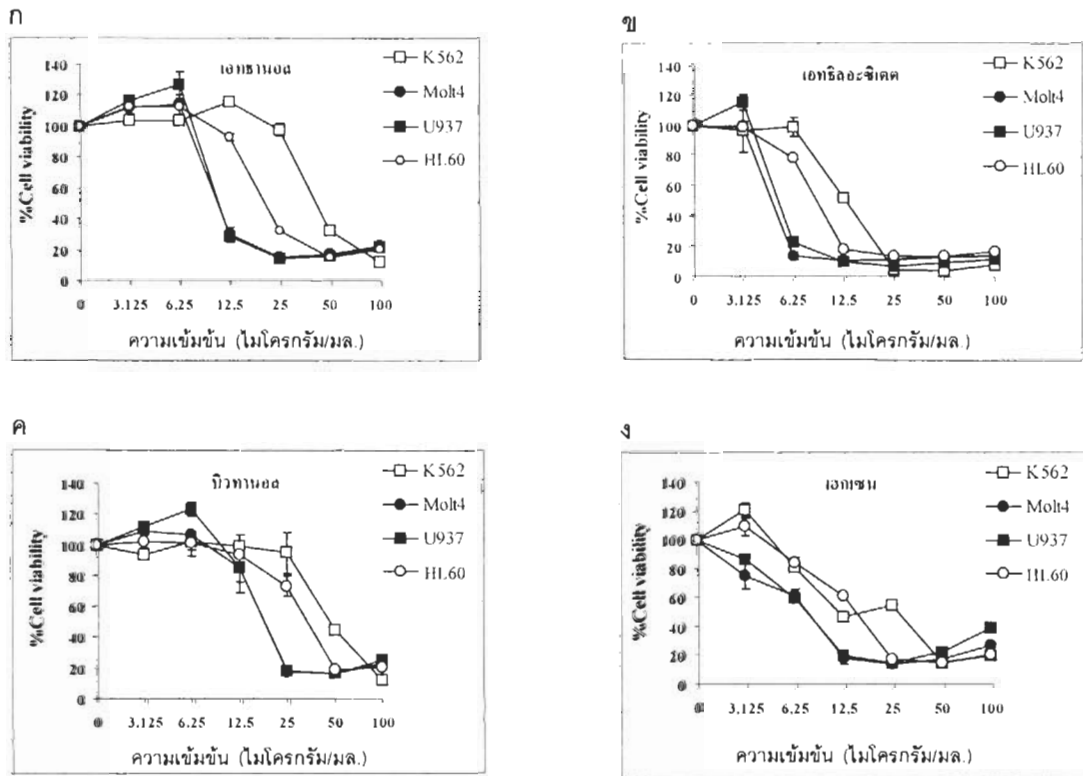
ปริมาณของสารสกัดจากเปลือกมังคุดที่ได้หลังจากสกัดด้วยตัวทำละลายที่มีความแรงขั้วที่แตกต่างกัน

การศึกษาผลของการสกัดเปลือกมังคุดด้วยตัวทำละลาย ประกอบด้วย เมทานอล เอทานอล บิวทานอล เอทิลอะซิเตต และเฮกเซน ซึ่งมีความแรงขั้ว (relative polarity) ซึ่งเปรียบเทียบกับน้ำที่มี polarity เท่ากับ 1.000) คือ 0.762, 0.654, 0.602, 0.228 และ 0.009 ตามลำดับ พบว่าร้อยละของผลได้ (%yield) คือ 5.1, 12.3, 4.0, 4.1 และ 4.1 ตามลำดับ

ผลความเป็นพิษของสารสกัดหยาบแยกส่วนจากเปลือกมังคุดต่อเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาว

จากผลการศึกษาพบว่าสารสกัดที่สกัดได้จากบิวทานอล เอทานอล เอทิลอะซิเตต และเฮกเซน สามารถทำลายเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวทั้ง 4 ชนิดได้ โดยทำการเปรียบเทียบค่าความเข้มข้นของสารสกัดในการทำลายเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวลดครึ่งหนึ่ง (IC₅₀) โดยสารสกัดหยาบแยกส่วนจากเปลือกมังคุดที่สกัดจากเอทานอลสามารถทำลายเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิด K562, Molt4, U937 และ HL60 ที่ระดับความเข้มข้น 43.6 ± 0.6, 11.1 ± 0.2, 11.1 ± 0.2 และ 21.1 ± 0.4 มคก./มล. ตามลำดับ (รูปที่ 1ก) ส่วนที่สกัดจากเอทิลอะซิเตตสามารถทำลายเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวทั้ง 4 ชนิด ที่ระดับความเข้มข้น

12.5 ± 0.7, 4.6 ± 0.1, 5.2 ± 0.1 และ 8.9 ± 0.2 มคก./มล. ตามลำดับ (รูปที่ 1ข) ส่วนที่สกัดจากบิวทานอลใช้ระดับความเข้มข้น 46.7 ± 0.6, 19.0 ± 1.8, 19.3 ± 0.7 และ 35.8 ± 2.4 มคก./มล. ตามลำดับ (รูปที่ 1ค) และส่วนที่สกัดได้จากเฮกเซนสามารถทำลายเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวทั้ง 4 ชนิด ที่ระดับความเข้มข้น 11.9 ± 0.2, 8.1 ± 0.6, 8.9 ± 0.9 และ 15.2 ± 0.3 มคก./มล. ตามลำดับ (รูปที่ 1ง) นอกจากนี้ยังได้ทำการศึกษาระดับฤทธิ์แมงโกสตินบริสุทธิ์ ชนิดแอลฟาและเบต้าแมงโกสตินรวมต่อความเป็นพิษต่อเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวทั้ง 4 ชนิด พบว่ามีค่า IC₅₀ เท่ากับ 5.6 ± 0.1, 5.7 ± 1.9, 8.9 ± 0.6, และ 5.8 ± 0.2 มคก./มล. ตามลำดับ ส่วน 9-oxo-xanthone ให้ค่า IC₅₀ ที่มากกว่า 100 มคก./มล. ตามลำดับ

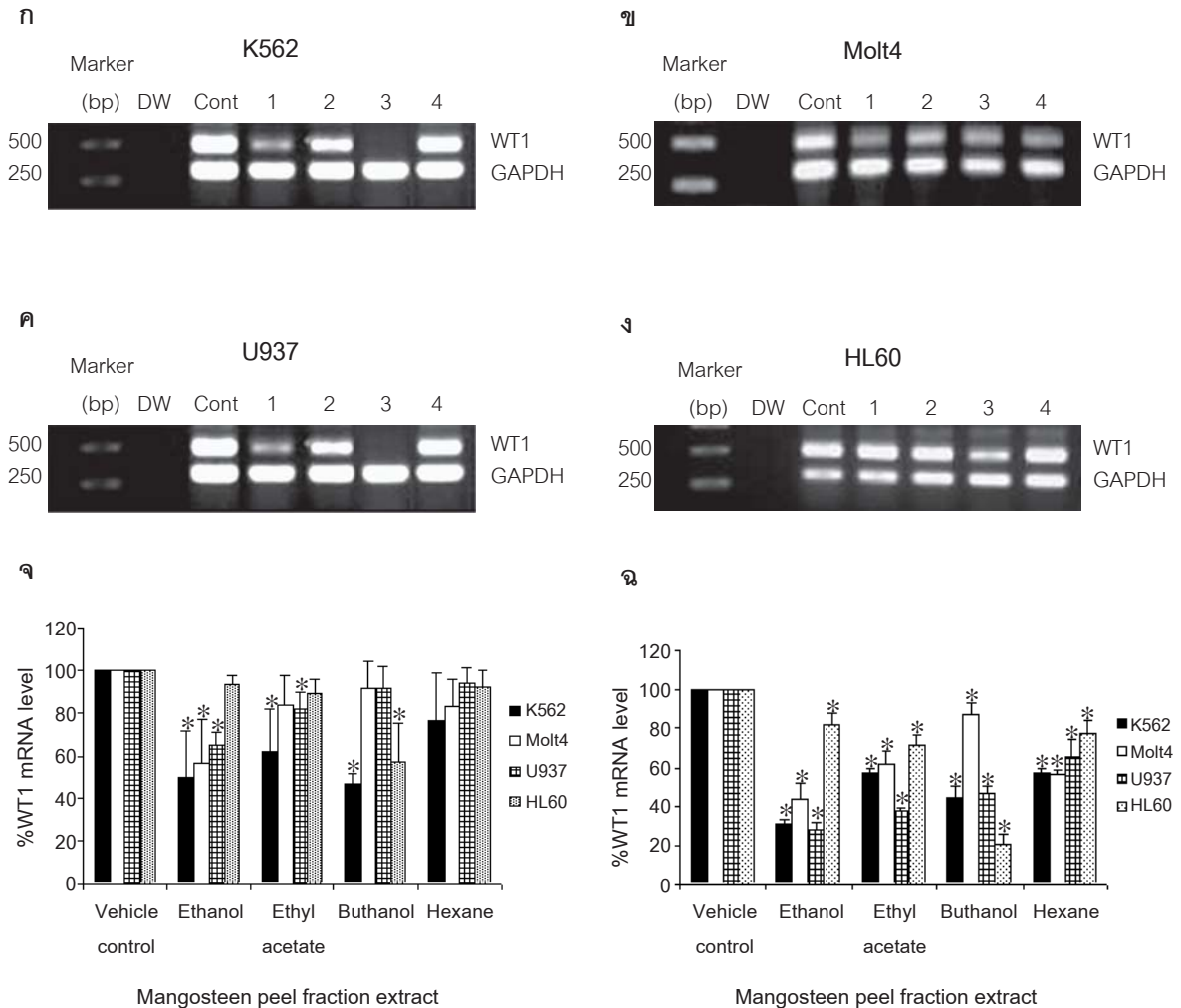
รูปที่ 1 ผลของสารสกัดหยาบแยกส่วนจากเปลือกมังคุดต่อความเป็นพิษกับเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาว K562, Molt4, U937 และ HL60 โดยวิธี MTT assay (ก) สารสกัดแยกส่วนจากเอทานอล (ข) สารสกัดแยกส่วนจากเอทิลอะซิเตต (ค) สารสกัดแยกส่วนจากบิวทานอล (ง) สารสกัดแยกส่วนจากเฮกเซน

ผลของสารสกัดหยาบแยกส่วนเปลือกมังคุดต่อระดับของวิล์มทูเมอร์วันเอ็มอาร์เอ็นเอในเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาว

การศึกษาสารสกัดหยาบแยกส่วนจากเปลือกมังคุดที่สกัดได้จากบิวทานอล เอทานอล เอทิลอะซิเตต และเฮกเซน ที่ความเข้มข้น 32.6, 31.5, 8.6 และ 6.5 มก./มล. ตามลำดับ โดยเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิด K562 พบว่าสารสกัดหยาบแยกส่วนจากเปลือกมังคุดที่สกัดได้จากบิวทานอล และเอทานอลมีผลต่อการยับยั้งการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วันได้ดีที่สุด รองลงมาคือ เอทิลอะซิเตต และเฮกเซน คือ ร้อยละ 53, 50, 38 และ 24 ตามลำดับ (รูปที่ 2ก และ 2ข) สำหรับเซลล์ Molt4 ใช้ความเข้มข้นของสารสกัด 13.3, 8.9, 3.2 และ 2.7 มก./มล. ในการทดสอบตามลำดับ พบว่าส่วนที่สกัดจากเอทานอลสามารถลดระดับการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วันให้ผลดีที่สุด คือ ร้อยละ 44 รองลงมาคือ เฮกเซน เอทิลอะซิเตต และบิวทานอล ร้อยละ 17, 16 และ 9 ตามลำดับ (รูปที่ 2ข และ 2ค) ส่วนในเซลล์ U937 ใช้ความเข้มข้น 13.6, 9.1, 4.3 และ 1.5 มก./มล. พบว่าส่วนที่สกัดจากเอทานอลสามารถลดการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วันได้ดีที่สุด คือ ร้อยละ 35 รองลงมา คือ เอทิลอะซิเตต บิวทานอล และเฮกเซน ร้อยละ 18, 9 และ 6 ตามลำดับ (รูปที่ 2ค และ 2ค) และเซลล์ HL60 ใช้ความเข้มข้น 20.1, 15.7, 5.8 และ 7.3 มก./มล. พบว่าส่วนที่สกัดได้จากบิวทานอล สามารถลดการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วันได้ดีที่สุด ร้อยละ 43 รองลงมาคือ เอทิลอะซิเตต เฮกเซน และเอทานอล ร้อยละ 11, 8 และ 7 ตามลำดับ (รูปที่ 2ง และ 2ค) และยังทำการตรวจยืนยันผลดังกล่าวด้วยวิธี real time RT-PCR พบว่าผลที่ได้สอดคล้องกัน (รูปที่ 2ข)

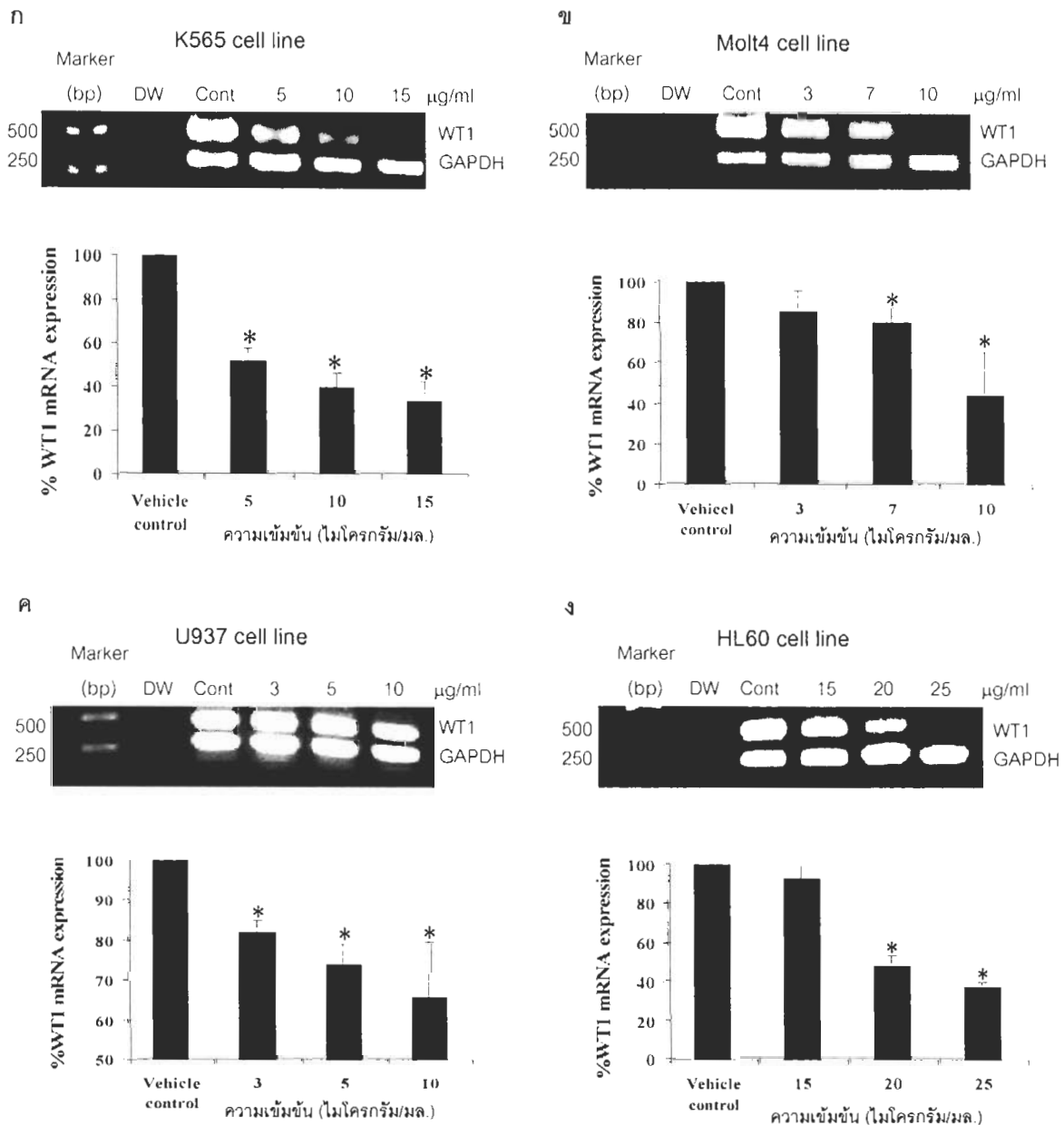
ผลของสารสกัดหยาบแยกส่วนเปลือกมังคุดที่ความเข้มข้นและระยะเวลาต่างๆ ต่อระดับของวิล์มทูเมอร์วันเอ็มอาร์เอ็นเอในเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาว

จากการศึกษาในเซลล์ K562 ถึงแม้ว่าสารสกัดจากบิวทานอล และเอทานอล จะให้ผลในการยับยั้งที่ดี อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบกับสารสกัดจากเอทิลอะซิเตต ซึ่งใช้ในปริมาณน้อยกว่ามาก แต่ให้ผลในการยับยั้งที่ดี ดังนั้นจึงได้นำสารสกัดจากเอทิลอะซิเตตมาใช้ในการศึกษาผลของความเข้มข้นของสารสกัดต่อการแสดงออกของยีน WT1 โดยใช้ความเข้มข้น คือ 5, 10 และ 15 มก./มล. เป็นระยะเวลา 2 วัน ผลการทดลองพบว่าสารสกัดสามารถลดการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วันตามความเข้มข้นของสารสกัดที่เพิ่มมากขึ้น คือ ร้อยละ 48, 60 และ 66 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับชุดควบคุมซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ($p < 0.05$) (รูปที่ 3ก) นอกจากนี้ยังทำการศึกษาผลของระยะเวลาต่อการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วัน โดยใช้ความเข้มข้น 10 มก./มล. เป็นระยะเวลา 1, 2 และ 3 วัน พบว่าสามารถลดการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วันตามเวลาที่เพิ่มมากขึ้น คือ ร้อยละ 5, 8 และ 17 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับชุดควบคุม (รูปที่ 4ก) ในเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิด Molt4 ใช้สารสกัดจากเอทานอลที่ความเข้มข้น 3, 7 และ 10 มก./มล. เป็นระยะเวลา 2 วัน พบว่าสามารถลดการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วันได้ตามความเข้มข้นที่เพิ่มขึ้น คือ ร้อยละ 15, 20 และ 66 เมื่อเปรียบเทียบกับชุดควบคุม (รูปที่ 3ข) นอกจากนี้ยังทำการศึกษาผลของระยะเวลาต่อการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วัน โดยใช้ความเข้มข้น 7 มก./มล. พบว่ามีผลทำให้การแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วันลดลงตามเวลาที่เพิ่มมากขึ้น คือ ร้อยละ 8, 14 และ 28 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับชุดควบคุม (รูปที่ 4ข) สำหรับในเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิด U937 ใช้สารสกัดจากเอทานอลที่ความเข้มข้น คือ 3, 5 และ 10 มก./มล. เป็นระยะเวลา 2 วัน พบว่าสามารถลดการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วันตามความเข้มข้นของสารสกัดที่เพิ่มมากขึ้น คือ ร้อยละ 18, 26 และ 34 เมื่อเปรียบเทียบกับชุดควบคุม (รูปที่ 3ค) นอกจากนี้ยังพบว่าที่ความเข้มข้น 5 มก./มล. เพาะเลี้ยงเป็นระยะเวลา 1, 2 และ 3 วัน พบว่า

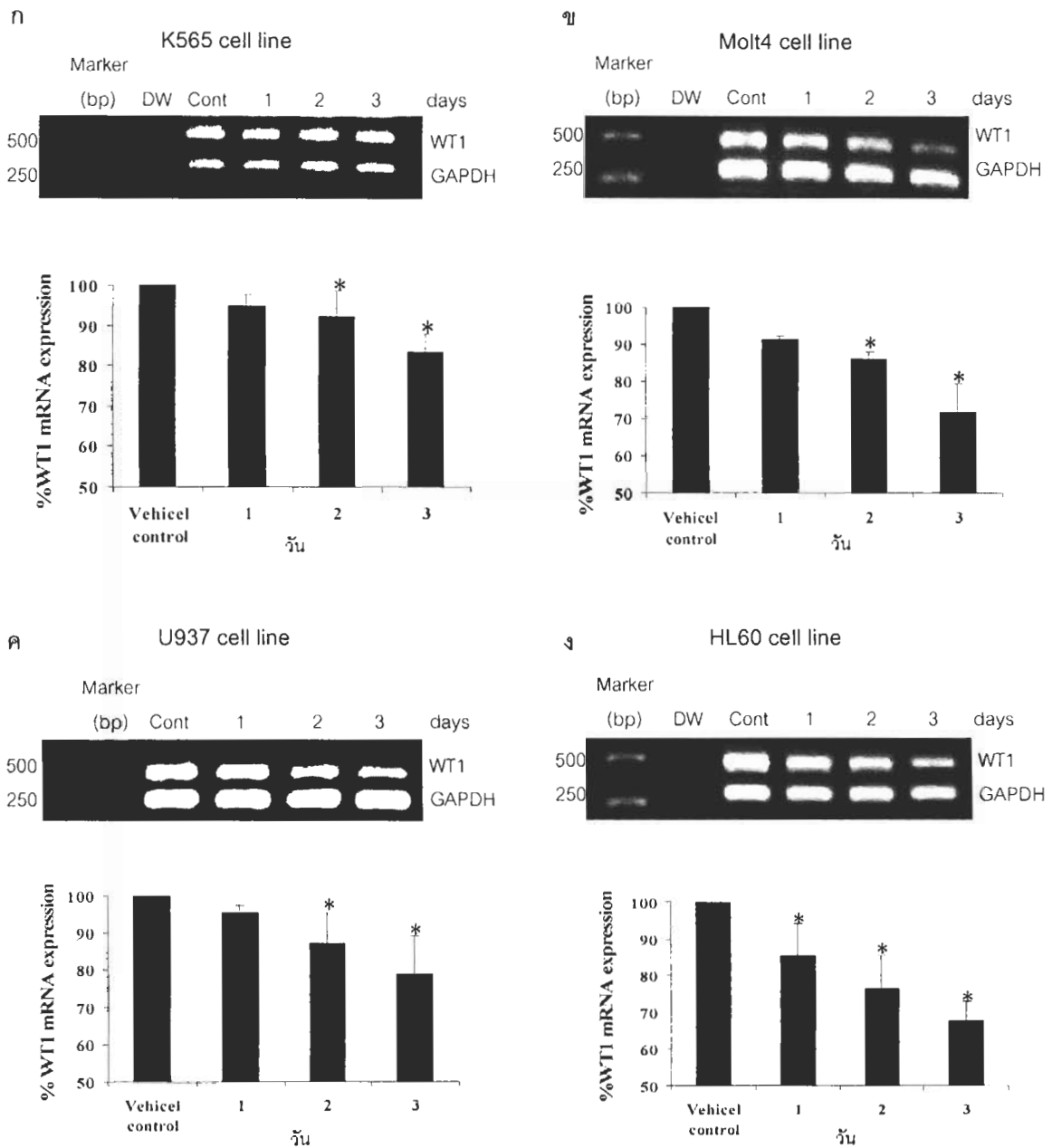
หมายเหตุ: Cont = กลุ่มควบคุม, Deionized distilled water (DW) = น้ำกลั่น (internal control), Cont = Vehicle control, 1 = สารสกัดยับยั้งแยกส่วนเปลือกมังคุดที่สกัดด้วยเอทานอล, 2 = สารสกัดยับยั้งแยกส่วนเปลือกมังคุดที่สกัดด้วยเอทิลอะซิเตต, 3 = สารสกัดยับยั้งแยกส่วนเปลือกมังคุดที่สกัดด้วยบิวทานอล, 4 = สารสกัดยับยั้งแยกส่วนเปลือกมังคุดที่สกัดด้วยเฮกเซน และ * แสดงถึงผลการทดสอบที่มีความแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

รูปที่ 2 ผลของสารสกัดยับยั้งแยกส่วนจากเปลือกมังคุดที่สกัดจากตัวทำละลายชนิดต่างๆ ต่อการยับยั้งการแสดงออกยีนวิล์มทูเมอร์วัน ในเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวด้วยวิธี RT-PCR (ก) K562 (ข) Molt4 (ค) U937 (ง) HL60 (จ) กราฟแท่งแสดงระดับของยีนวิล์มทูเมอร์วันหลังการปรับเทียบค่าด้วยยีน GAPDH ซึ่งถูกวิเคราะห์ด้วยวิธี RT-PCR (ฉ) กราฟแท่งแสดงระดับของยีนวิล์มทูเมอร์วันหลังการปรับเทียบค่าด้วยยีน β -actin ซึ่งถูกวิเคราะห์ด้วยวิธี Real time RT-PCR (*) แสดงถึงผลการทดสอบที่มีความแตกต่างจาก Vehicle control อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

หมายเหตุ: (ก) การศึกษาสารสกัดจากเอทิลอะซิเตต ต่อการแสดงออกของยีนวิลส์ทูเมอร์วิน ในเซลล์ K562 (ข) การศึกษาสารสกัดจากเอทานอลในเซลล์ Molt4 (ค) ศึกษาสารสกัดจากเอทานอลในเซลล์ U937 (ง) การศึกษาสารสกัดจากบิวทานอลในเซลล์ HL60, Control (Cont) = กลุ่มควบคุม, Deionized distilled water (DW) = น้ำกลั่น (internal control), และ * แสดงถึงผลการทดสอบที่มีความแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

รูปที่ 3 ผลของสารสกัดหยาบแยกส่วนเปลือกมังคุดที่ความเข้มข้นต่างๆ ที่ใช้ในการทดสอบต่อระดับของวิลส์ทูเมอร์วินเอ็มอาร์เอ็นเอในเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดต่างๆ

หมายเหตุ: (ก) การศึกษาสารสกัดจากเถาวัลย์ชะงิเทศต่อการแสดงออกของยีนวิลส์ทูเมอร์วันในเซลล์ K562 (ข) การศึกษาสารสกัดจากเถาวัลย์ชะงิเทศในเซลล์ Molt4 (ค) ศึกษาสารสกัดจากเถาวัลย์ชะงิเทศในเซลล์ U937 (ง) การศึกษาสารสกัดจากบิวทานอล ในเซลล์ HL60, Control (Cont) = กลุ่มควบคุม, Deionized distilled water (DW) = น้ำกลั่น (internal control), และ * แสดงถึงผลการทดสอบที่มีความแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

รูปที่ 4 ผลของสารสกัดหยาบแยกส่วนเปลือกมังคุดที่ระยะเวลาต่างๆ ที่ใช้ในการทดสอบต่อระดับของวิลส์ทูเมอร์วันเอ็มอาร์เอ็นเอในเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดต่างๆ

สามารถยับยั้งการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วันได้ตามเวลาที่เพิ่มมากขึ้น คือ ร้อยละ 4, 13 และ 21 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับชุดควบคุม (รูปที่ 4ค) ส่วนในเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิด HL60 โดยใช้สารสกัดจากบิวทานอลที่ความเข้มข้นคือ 15, 20 และ 25 มคก./มล. เป็นระยะเวลา 2 วัน พบว่ามีผลทำให้ลดการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วันตามความเข้มข้นของสารสกัดที่เพิ่มมากขึ้น คือ ร้อยละ 7, 51 และ 62 (รูปที่ 3ง) และยังศึกษาว่าที่ความเข้มข้น 20 มคก./มล. เป็นระยะเวลา 1, 2 และ 3 วัน สามารถลดการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วันตามเวลาที่เพิ่มมากขึ้น คือ ร้อยละ 15, 24 และ 32 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับชุดควบคุมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($p < 0.05$) (รูปที่ 4ง)

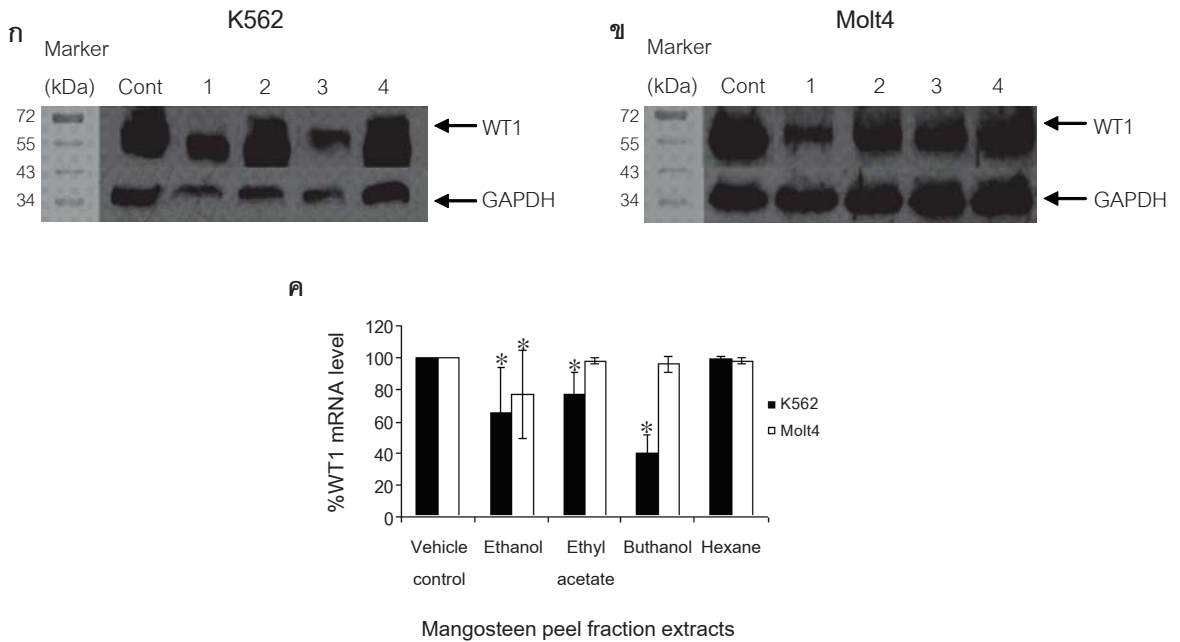
ผลของสารสกัดหยาบแยกส่วนจากเปลือกมังคุดต่อระดับของโปรตีนวิล์มทูเมอร์วันในเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาว

จากการศึกษาของสิงห์คำ ธิมา และคณะ¹¹ ได้รายงานระดับของโปรตีนวิล์มทูเมอร์วันในเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาว พบว่ามีเพียงเซลล์ K562 และ Molt4 ที่มีระดับการแสดงออกของโปรตีนวิล์มทูเมอร์วัน และสามารถตรวจวัดด้วยวิธี Western blot ได้ ดังนั้นในการศึกษานี้จึงใช้เซลล์ K562 และ Molt4 มาเป็นเซลล์ต้นแบบในการศึกษาผลของสารสกัดหยาบแยกส่วนจากเปลือกมังคุดต่อระดับการแสดงออกของโปรตีนวิล์มทูเมอร์วันโดยใช้ความเข้มข้นของสารสกัดหยาบแยกส่วนเปลือกมังคุดที่สกัดได้จากบิวทานอล เอทานอล เอทิลอะซิเตต และเฮกเซน คือ 32.6, 31.5, 8.6 และ 6.5 มคก./มล. ตามลำดับ ซึ่งไม่เป็นพิษต่อเซลล์ K562 พบว่า สารสกัดที่ได้จากบิวทานอล สามารถลดการแสดงออกของโปรตีนวิล์มทูเมอร์วันได้ดีที่สุด รองลงมาคือ เอทานอล เอทิลอะซิเตต และเฮกเซน ตามลำดับ โดยสามารถยับยั้งการ

แสดงออกได้ร้อยละ 59, 34, 23 และ 1 ตามลำดับ (รูปที่ 5ก และ 5ค) ส่วนเซลล์ Molt4 ใช้ความเข้มข้น คือ 13.3, 8.9, 3.2 และ 2.7 มคก./มล. ตามลำดับ พบว่าสารสกัดที่สกัดได้จากเอทานอลสามารถลดระดับการแสดงออกของโปรตีนวิล์มทูเมอร์วันได้ดีที่สุด รองลงมาคือ บิวทานอล เอทิลอะซิเตต และเฮกเซน ซึ่งสามารถยับยั้งการแสดงออกของโปรตีนวิล์มทูเมอร์วันได้ร้อยละ 23, 4, 2 และ 2 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับสารสกัดที่สกัดได้จากส่วนต่างๆ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ($p < 0.05$) (รูปที่ 5ข และ 5ค)

ผลของสารสกัดหยาบแยกส่วนจากเปลือกมังคุดที่ความเข้มข้นและระยะเวลาต่างๆ ต่อระดับของโปรตีนวิล์มทูเมอร์วันในเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาว

ทำการศึกษาความเข้มข้นของสารสกัดหยาบแยกส่วนเปลือกมังคุดที่สกัดได้จากเอทิลอะซิเตตสำหรับเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิด K562 โดยทำการกระจายความเข้มข้นเป็น 5, 10 และ 15 มคก./มล. และสารสกัดจากเอทานอล สำหรับเซลล์ Molt4 ใช้ความเข้มข้นคือ 3, 7 และ 10 มคก./มล. พบว่าสามารถลดระดับการแสดงออกของโปรตีนวิล์มทูเมอร์วันได้ เป็นแบบเพิ่มขึ้นตามความเข้มข้นของสารสกัดที่เพิ่มมากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับชุดควบคุม (รูปที่ 6ก และ 6ค) ทั้งนี้ยังได้ทำการเพาะเลี้ยงเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิด K562 ร่วมกับสารสกัดหยาบแยกส่วนเปลือกมังคุดที่สกัดได้จากเอทิลอะซิเตตที่ความเข้มข้น 10 มคก./มล. เป็นเวลา 1, 2 และ 3 วัน และสารสกัดจากเอทานอลที่ความเข้มข้น 7 มคก./มล. สำหรับเซลล์ Mot4 พบว่าสามารถลดระดับการแสดงออกของโปรตีนวิล์มทูเมอร์วัน ได้เป็นแบบตามระยะเวลาที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ($p < 0.05$) (รูปที่ 6ข และ 6ง)

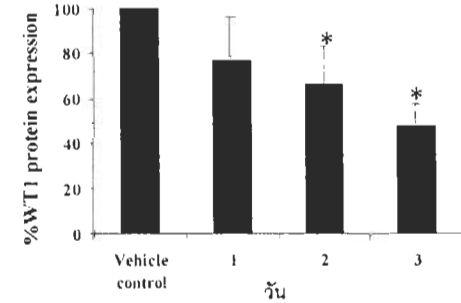
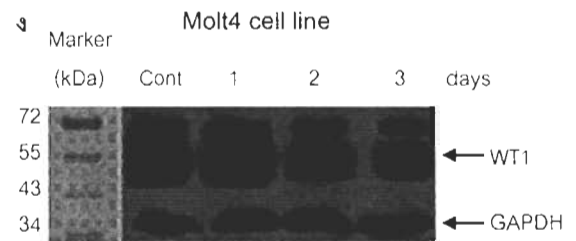
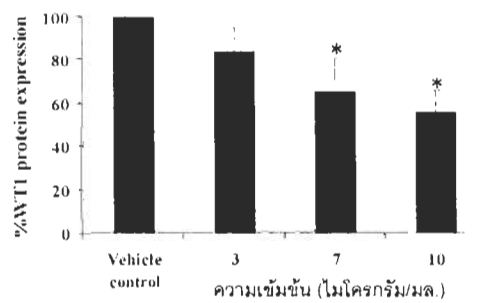
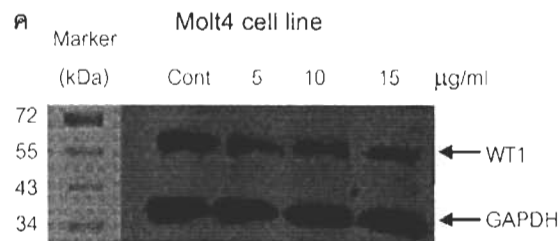
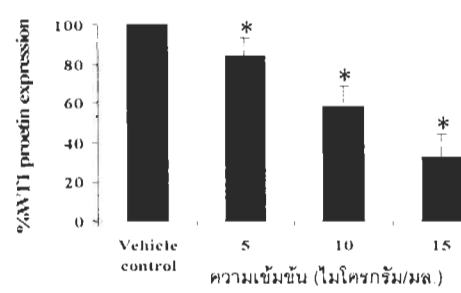
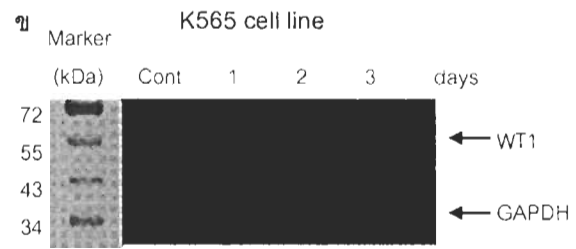
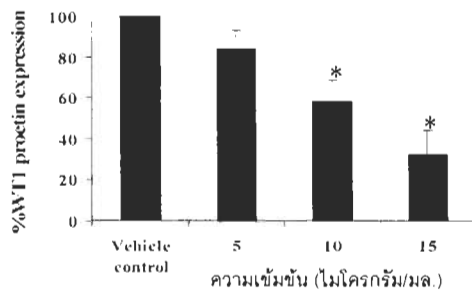
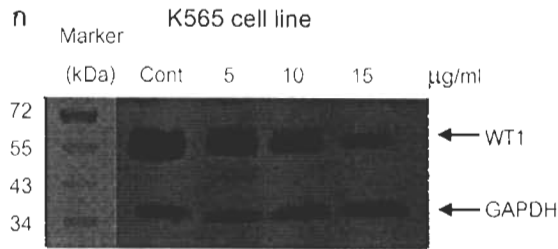
หมายเหตุ: Control (Cont) = กลุ่มควบคุม, 1 = สารสกัดหยาบแยกส่วนจากเปลือกมังคุดที่สกัดด้วยเอทานอล, 2 = สารสกัดหยาบแยกส่วนจากเปลือกมังคุดที่สกัดด้วยเอทิลอะซิเตต, 3 = สารสกัดหยาบแยกส่วนจากเปลือกมังคุดที่สกัดด้วยบิวทานอล, 4 = สารสกัดหยาบแยกส่วนจากเปลือกมังคุดที่สกัดด้วยเฮกเซน และ * แสดงถึงผลการทดสอบที่มีความแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

รูปที่ 5 ผลของสารสกัดหยาบแยกส่วนจากเปลือกมังคุดที่สกัดด้วยตัวทำละลายชนิดต่างๆ ต่อระดับของโปรตีนวิล์มูเมอร์วันในเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาว (ก) K562 (ข) Molt4 และ (ค) กราฟแสดงระดับของโปรตีนวิล์มูเมอร์วันหลังการปรับเทียบค่าด้วยโปรตีน GAPDH

วิจารณ์

การศึกษานี้ศึกษาผลของสารสกัดจากเปลือกมังคุดต่อการแบ่งเซลล์ของมะเร็งเม็ดเลือดขาว ซึ่งมีกลไกเกี่ยวข้องกับการแสดงออกของยีนและโปรตีนวิล์มูเมอร์วัน ในการศึกษากลุ่มของสารออกฤทธิ์ในเบื้องต้นโดยใช้สารสกัดจากเอทานอลเป็นการศึกษาสารสกัดจากเปลือกมังคุดโดยรวมพบว่าสารสกัดจากเอทานอลให้ผลผลิตจากการสกัดมากที่สุดคือ ร้อยละ 12.3 เนื่องจากสามารถสกัดได้ทั้งสารที่มีขั้วและไม่ขั้วโดยรวมออกมาด้วยกัน รองลงมาคือ บิวทานอล เอทิลอะซิเตต เมทานอล และเฮกเซน ซึ่งให้ผลได้ไม่แตกต่างกัน คือ 4.0, 4.1, 5.1 และ 4.1 ตามลำดับ

ศึกษาผลของสารสกัดหยาบแยกส่วนจากเปลือกมังคุดต่อความเป็นพิษกับเซลล์ พบว่าสารสกัดหยาบแยกส่วนจากเปลือกมังคุดที่สกัดได้จากเอทานอล เอทิลอะซิเตต บิวทานอล และเฮกเซน มีผลทำลายเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวทั้ง 4 ชนิด แต่เมทานอลไม่มีฤทธิ์ทำลายเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาว ดังนั้นจึงนำสารสกัดที่สกัดได้จาก 4 ตัว ทำละลาย คือ เอทานอล เอทิลอะซิเตต บิวทานอล และเฮกเซน มาศึกษาผลของสารสกัดต่อการแสดงออกของยีนและโปรตีนวิล์มูเมอร์วัน ซึ่งการแสดงออกของยีนวิล์มูเมอร์วันเคยมีรายงานว่าเกี่ยวข้องกับการแบ่งตัวของเซลล์¹² โดยการศึกษาที่ใช้ความเข้มข้น

หมายเหตุ: (ก) และ (ข) การศึกษาสารสกัดจากเอทิลอะซิเตต ต่อการแสดงออกของโปรตีนวิลมทูเมอร์วันในเซลล์ K562 (ค) และ (ง) การศึกษาสารสกัดจากเอทานอลในเซลล์ Molt4, Control (Cont) = กลุ่มควบคุม และ * แสดงถึงผลการทดสอบที่มีความแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

รูปที่ 6 ผลของสารสกัดหยาบแยกส่วนจากเปลือกมังคุดต่อการยับยั้งการแสดงออกของโปรตีนวิลมทูเมอร์วันในเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิด K562 (ก) ที่ความเข้มข้นต่างๆ (ข) ระยะเวลาต่างๆ และ Molt4 (ค) ที่ความเข้มข้นต่างๆ (ง) ระยะเวลาต่างๆ

ของสารสกัดที่ไม่เป็นพิษต่อเซลล์ จากการศึกษาผลของสารสกัดต่อการทำลายเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาว โดยเปรียบเทียบกับสารสกัดบริสุทธิ์จากเปลือกมังคุด 2 ชนิด คือแอลฟา และเบต้าแมงโกสทินรวม และ 9-oxo-xanthone ซึ่งเป็นสารออกฤทธิ์ที่พบมากในเปลือกมังคุด พบว่าค่า IC_{50} มีค่าที่ใกล้เคียงกับสารสกัดหยาบแยกส่วนจากเปลือกมังคุด ที่ได้จากเอทิลอะซิเตต ดังนั้นอาจจะเป็นไปได้ว่าสารสกัดที่สกัดได้จากเอทิลอะซิเตตน่าจะมีองค์ประกอบของแมงโกสทิน ซึ่งเป็นสารหนึ่งที่มีส่วนที่ทำให้สารสกัดออกฤทธิ์อยู่มาก ส่วน 9-oxo-xanthone พบว่าไม่มีผลทำลายเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวทั้ง 4 ชนิด ($IC_{50} > 100$ มกค./มล.) ซึ่งค่าที่ได้มีความใกล้เคียงกับฤทธิ์ของสารสกัดที่ได้จากเมทานอล ดังนั้นสารสกัดที่สกัดได้จากเมทานอล น่าจะมีส่วนประกอบของแซนโทนหรือแซนโทนชนิดอื่นๆ อยู่มาก

นอกจากนี้ยังได้ศึกษาฤทธิ์ของสารสกัดจากเปลือกมังคุดต่อการยับยั้งการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วัน พบว่าในเซลล์แต่ละชนิดมีการตอบสนองต่อตัวสกัดแต่ละชนิดไม่เหมือนกัน คือ เซลล์ K562 ให้ผลในการตอบสนองต่อสารสกัดทั้งบิวทานอล เอทานอล และเอทิลอะซิเตต โดยสามารถลดการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วันด้วยวิธี RT-PCR และพบว่าการทดสอบในเซลล์ Molt4 และ U937 ที่ทดสอบด้วยสารสกัดจากเอทานอลให้ผลในการยับยั้งที่ดีเช่นกัน แต่อย่างไรก็ตาม สารสกัดจากเอทานอลเป็นเพียงการศึกษาสารสกัดโดยรวม เมื่อพิจารณาในส่วนของการสกัดแบบแยกส่วน จะพบว่าสารประกอบทั้งในเฮกเซนและเอทิลอะซิเตต น่าจะมีผลต่อการยับยั้งการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วัน ซึ่งต้องพิจารณาผลต่อโปรตีนวิล์มทูเมอร์วันในการทดลองต่อไป ส่วนผลการทดลองในเซลล์ HL60 พบว่าสารสกัดที่สามารถลดการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วันได้ดีที่สุดคือสารสกัดที่ได้จากการสกัดด้วยบิวทานอล ซึ่งแตกต่างจากเซลล์ K562, Molt4 และ U937 ซึ่งผลในการยับยั้งไม่น่าจะเป็นสารชนิดเดียวกัน นอกจากนี้ผลการศึกษา

ทั้งหมดยังได้ตรวจยืนยันด้วยวิธี real time RT-PCR ซึ่งผลจากการศึกษาของทั้ง 2 วิธี ให้ผลที่สอดคล้องกัน

ศึกษาและเปรียบเทียบผลการทดลองกับผลของสารสกัดเคอร์คิวมินต่อการแสดงออกของยีนและโปรตีนวิล์มทูเมอร์วัน พบว่าเคอร์คิวมินที่ความเข้มข้น 10 ไมโครโมลาร์ (3.68 มกค./มล.) สามารถลดการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วันในเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวทั้ง 4 ชนิดได้^{10, 13} ซึ่งความเข้มข้นที่ใช้ใกล้เคียงกับความเข้มข้นของสารสกัดเปลือกมังคุดในส่วนของเอทิลอะซิเตต เมื่อทำการศึกษาการแสดงออกของโปรตีนวิล์มทูเมอร์วันในเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวทั้ง 4 ชนิด พบว่าไม่สามารถตรวจวัดระดับการแสดงออกของโปรตีนวิล์มทูเมอร์วันในเซลล์ U937 และ HL60 ได้แม้จะตรวจพบการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วันในระดับ mRNA ทั้งนี้เพราะอาจจะเกิดขึ้นเนื่องจากการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วันในเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวทั้ง 4 ชนิด มีระดับที่ต่างกัน^{10, 13} ซึ่งอาจจะส่งผลให้มีการแสดงออกของโปรตีนที่แตกต่างกันไปด้วย

นอกจากนี้กระบวนการหลังการเกิดทรานสเลชันของเซลล์มะเร็งแต่ละชนิด อาจจะส่งผลต่อระดับการแสดงออกของโปรตีนวิล์มทูเมอร์วันที่แตกต่างกัน ออกไปด้วย ดังนั้นในการศึกษานี้จึงได้ศึกษาของสารสกัดหยาบแยกส่วนจากเปลือกมังคุดที่สกัดจากเอทานอล เอทิลอะซิเตต บิวทานอล และเฮกเซน ในเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิด K562 และ Molt4 เท่านั้น ผลการทดลองพบว่าการยับยั้งการแสดงออกของโปรตีนวิล์มทูเมอร์วันมีผลสอดคล้องกับผลการยับยั้งการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วัน โดยวิธี RT-PCR และ real time RT-PCR อย่างไรก็ตามจากการศึกษาผลของสารสกัดจากเปลือกมังคุดที่สกัดแยกด้วยเฮกเซน และเอทิลอะซิเตตให้ผลในการยับยั้งการแสดงออกของยีนวิล์มทูเมอร์วันที่ใกล้เคียงกัน แต่เมื่อศึกษาในระดับโปรตีนพบว่าสารสกัดแยกส่วนจากเฮกเซนไม่ให้เกิดผลในการยับยั้งการแสดงออกของโปรตีน ดังนั้นสารสกัดแยกส่วนที่ให้ผลดีทั้งเซลล์ Molt4 และ K562

ทั้งระดับ mRNA และโปรตีน น่าจะเป็นสารสกัดแยกส่วนจากเอทิลอะซิเตต โดยสารที่สำคัญนั้นคาดว่าจะเป็ นสารแมงโกสติน ซึ่งเป็นสารหนึ่งที่มีส่วนที่ ทำให้สารสกัดออกฤทธิ์ อย่างไรก็ตามความแตกต่างกันในการตอบสนองต่อสารสกัดจากเปลือกมังคุดของเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวทั้ง 4 ชนิด น่าจะเกิดจากความแตกต่างของฟีโนไทป์ของเซลล์มะเร็งทั้ง 4 ชนิด ซึ่งมาจากต้นกำเนิดของมะเร็งเม็ดเลือดที่แตกต่างกัน

สรุป

สารสกัดยับยั้งการยับยั้งเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวที่ได้จากเอทิลอะซิเตตและบิวทานอล มีผลในการทำลายเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิด K562 และ HL60 ตามลำดับ ส่วนสารสกัดจากเอทานอล สามารถทำลายเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิด Molt4 และ U937 นอกจากนี้ความเข้มข้นที่ไม่เป็นพิษต่อเซลล์ยังสามารถยับยั้งกระบวนการทรานสคริปชัน และทรานเลชัน นอกจากนี้ยังพบว่าฤทธิ์ของสารสกัดยับยั้งการยับยั้งการยับยั้งเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวลดลง จากการทดลองคาดว่าสารที่ออกฤทธิ์ที่สำคัญต่อเซลล์ K562 Molt4 และ U937 น่าจะเป็นแมงโกสติน ส่วนใน HL60 น่าจะเป็นสารชนิดอื่นที่พบในส่วนของบิวทานอล

เอกสารอ้างอิง

1. Yamagami T, Ogawa H, Tamaki H, et al. Suppression of Wilms' tumor gene (WT1) expression induces G2/M arrest in leukemic cells. *Leuk Res* 1998;22:383-4.
2. Bergmann L, Maurer U, Weidmann E. Wilms tumor gene expression in acute myeloid leukemias. *Leuk Lymphoma* 1997;25:435-43.

3. Maurer U, Brieger J, Weidmann E, et al. The Wilms' tumor gene is expressed in a subset of CD34+ progenitors and downregulated early in the course of differentiation in vitro. *Exp Hematol* 1997;25:945-50.
4. Sugiyama H. Wilms' tumor gene WT1: its oncogenic function and clinical application. *Int J Hematol* 2001;73:177-87.
5. Inuma M, Tosa H, Tanaka T, et al. Antibacterial activity of xanthenes from guttiferaceous plants against methicillin-resistant *Staphylococcus aureus*. *J Pharm Pharmacol* 1996;48:861-5.
6. Phongpaichit S, Rungjindamai N, Rukachaisirikul V, et al. Antimicrobial activity in cultures of endophytic fungi isolated from *Garcinia* species. *FEMS Immunol Med Microbiol* 2006;48:367-72.
7. Suksamrarn S, Suwannapoch N, Phakhodee W, et al. Antimycobacterial activity of prenylated xanthenes from the fruits of *Garcinia mangostana*. *Chem Pharm Bull (Tokyo)* 2003;51:857-9.
8. Jung HA, Su BN, Keller WJ, et al. Antioxidant xanthenes from the pericarp of *Garcinia mangostana* (Mangosteen). *J Agric Food Chem* 2006; 54:2077-82.
9. Williams P, Ongsakul M, Proudfoot J, et al. Mangostin inhibits the oxidative modification of human low density lipoprotein. *Free Radic Res* 1995;23:175-84.
10. Anuchapreeda S, Thanarattanakorn P, Sittipreechacharn S, et al. Curcumin inhibits WT1 gene expression in human leukemic K562 cells. *Acta Pharmacol Sin* 2006;27:360-6.
11. สิงห์คำ ธิมา, ประสิทธิ์ ชนะรัตน์, ชฎารัตน์ ดวงรัตน์, และคณะ. ผลของเคอร์คิวมิน ดีเมตทอกซีเคอร์คิวมิน และบีสตีเมตทอกซีเคอร์คิวมินต่อการยับยั้งการ

- แสดงออกของยีน และการผลิตโปรตีนวิลมทูเมอร์วัน
ในเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวเพาะเลี้ยงชนิดต่างๆ.
สงขลานครินทร์เวชสาร 2551;26:1-14.
12. Mi Y, Wang L, Bian S. Effect of WT1 gene expression on cell growth and proliferation in myeloid leukemia cell lines. *Zhonghua Xue Ye Xue Za Zhi* 1998;19:627-30.
13. Anuchapreeda S, Tima S, Duangrat C, et al. Effect of pure curcumin, demethoxycurcumin, and bisdemethoxycurcumin on WT1 gene expression in leukemic cell lines. *Cancer Chemother Pharmacol* 2008;62:585-94.